

MARTIN CRIMP, SARAH KANE, MARK RAVENHILL VE SIMON STEPHENS'İN OYUNLARINDA POSTDRAMATİK TEATRAL İŞARETLER

ÖZET

Edebiyatla bağı olan dram sanatı ile performans ve sahneleme ile bağı olan tiyatro sanatı tanımlamalara bakılmaksızın birbirlerinin yerine kullanılmaktadır. Bu iki terimin keyfi kullanımın yerine birbirlerini tamamlayan ilişki üzerinde durulması daha önemlidir. Alman theorist Hans Thies Lehmann bu iki sanat türünün ilişkisi üzerinde durmuş ve bu ilişkiye *Postdramatik Tiyatro* eserinde yeni kural ve değerler tanımlamıştır. Lehmann bu tanımlamaları yaparken tarihsel öncü akımlardan başlayarak çağdaş İngiliz tiyatrosuna kadarki dönemleri, oyunları ve oyun yazarlarını inceler ve postdramatik tiyatro teorisini ortaya atar. Lehmann'ın eserine dayanarak bu çalışma öncü akımlara, 1990 ve sonrası İngiliz tiyatrosunun özelliklerine, In-Yer-Face tiyatrosu ve yeni gelişmelere bağı kalarak dramatik yapıdaki değişiklikleri irdeler. Bu tez, öncü akımların, 90 dönemi tiyatrosunun ve postdramatik tiyatronun belirleyici özellikleri ve faktörleri aracılığıyla dramatik ve postdramatik tiyatro tarihini araştırır ve bileşimsel bir sistem geliştirir. Bu tezin amacı 20. Ve 21. yüzyılda postdramatik tiyatronun dinamizmini, değişikliklerini, eleştirel amacını, sosyo politik önemini ve etkilerini analiz etmektir.

Tezin ilk bölümünde tarihi boyunca önemli dönemlere ve oyunlara tanıklık etmiş 1990 ve sonrası İngiliz tiyatrosu ve In-Yer-Face (Suratına Tiyatro) dönemleri ve bu dönemlerin etkileri detaylı bir şekilde çalışılmıştır. Tezin ikinci bölümü Hans Thies Lehmann'ın çalışmasına başvurarak postdramatik tiyatro ve postdramatik performans kavramlarını analiz edilmektedir.

Tezin üçüncü bölümü postdramatik tiyatronun belirleyici özelliklerinin açıklanması ile devam eder ve bu belirleyici özellikler dikkate alınarak Martin Crimp'in *Attempts on Her Life* (1997) ve *Face to the Wall* (2002) oyunları "Martin Crimp'in Postdramatik Tiyatrosunda Öznenin Yapıbozumu ve Hiyerarşik Olmayan Yapı" başlığı altında ve Simon Stephens'in *Pornography* (2007) adlı oyunu "Simon Stephens'in Postdramatik Tiyatrosunda Konu Bütünlüğü Eksikliği ve Karakter Yapıbozumu" başlığı altında çalışılmıştır.

Tezin dördüncü bölümü postdramatik faktörleri açıklığa kavuşturur ve bu faktörlere başvurularak Sarah Kane'in oyunları *Crave* (1998) ve *4.48 Psychosis* (2000) "Sarah Kane'in Postdramatik Tiyatrosunda Şiddet, Acı ve Arınma" başlığı altında, Mark Ravenhill'in *Faust is Dead* (1997) ve *Pool (No Water)* (2006) oyunları ise "Mark Ravenhill'in Postdramatik Tiyatrosunda Zaman, Uzam, Beden ve Medya Yapıbozumu" başlığı altında çalışılmıştır.

Sonuç olarak bu çalışma, açık bir şekilde geleneksel yapıları ve alışlagelmiş dramatik kuralları yapı bozumuna uğratan, yeni tiyatro estetiklerine yeni kural ve yapıları ekleyen oyun yazarlarını, oyunlarını ve bu oyunların performanslarını tanımlamıştır. Geliştirilmiş yeni kavram ve stratejiler, Hans Thies Lehmann'ın *Postdramatik Tiyatro* (2006) çalışmasında ortaya koymuş olduğu postdramatik tiyatronun belirleyici özellikleri ve faktörleri sayesinde, 20. ve 21. yüzyılda sahnelenen bazı oyunlarda kavranmıştır. Bu kavram ve stratejiler Martin Crimp, Simon Stephens, Sarah Kane ve Mark Ravenhill'in oyunlarına bağlı kalınarak analiz edilmiştir. Bu çalışma, 1990 sonrası İngiliz tiyatrosuna yön veren bu yazarların oyunlarındaki postdramatik özellikleri ele alan dünyadaki ilk tez çalışmasıdır. Bu yönüyle çalışmamız alana yenilik getirmekte ve bilimsel katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Dramatik Tiyatro, Postdramatik Tiyatro, Martin Crimp, Simon Stephens, Sarah Kane, Simon Stephens.*

**POSTDRAMATIC THEATRICAL SIGNS IN THE PLAYS OF MARTIN CRIMP
SARAH KANE MARK RAVENHILL AND SIMON STEPHENS**

ABSTRACT

Drama, which is related to literature, and theatre, which is related to performance and acting are used interchangeably without considering their definitions. Instead of using these two terms arbitrarily, it is more important to focus on relationships which complete each other. Hans Thies Lehmann, a German theoretician, has laid emphasis on this relationship and identified new rules, signs and aspects. While making these definitions, Lehmann makes an analysis, starting from historical avant-garde movements to contemporary British theatre, and suggests theory of postdramatic theatre. Applying Lehmann's work this study examines changes in the dramatic structure related to the avant-garde movements, characteristics of 1990s theatre in Britain, In-Yer-Face theatre and new developments. This thesis investigates and develops a compositional system on the history of dramatic and postdramatic theatre through avant-garde movements, 1990s theatre, postdramatical signs and postdramatic aspects. The aim of this thesis is to analyse the dynamism, changes, critical purpose, socio-political importance, and effects of postdramatic theatre in the twentieth and twenty-first centuries.

In the first part of this thesis characteristic of 1990s English theatre, In-Yer-Face theatre and periods of avant-garde movements have been studied in detail. Second chapter of this thesis analyzes concept of postdramatic theatre and postdramatic performance applying Hans Thies Lehmann's work. Third chapter of the thesis continues with instructions of postdramatical theatrical signs and considering these signs, Martin Crimp's plays *Attempts on Her Life* (1997) and *Face to the Wall* (2002) have been studied under the title of "Deconstructing Subject and Non-Hierarchical Structure in Martin Crimp's Postdramatic Theatre" and Simon Stephens's play *Pornography* (2007) has been studied under the title of "Lack of Plot and Deconstructing Character in Simon Stephens' Postdramatic Theatre". The fourth chapter sheds light on postdramatic aspects and using these aspects Sarah Kane's plays *Crave* (1998) and *4.48 Psychosis* (2000) have been studied under the title of "Violence, Pain and Catharsis in Sarah Kane's Postdramatic Theatre" and Mark Ravenhill's plays *Faust is Dead* (1997) and *Pool (No Water)* (2006) have been studied under the title of "Deconstructing Time, Space, Body and Media in Mark Ravenhill's Postdramatic Theatre".

As a conclusion this study identifies a selection of plays, performances and playwrights who each in distinct ways deconstruct traditional forms and conventional rules and integrate new structures and forms to their new theatre-aesthetic. The developed new concepts and strategies were realised in some performances through postdramatical signs and postdramatic aspects based on Hans Thies Lehmann's work *Postdramatic*

Theatre (2006) in the twentieth and twenty first centuries. These concepts and strategies have been analyzed related with plays of Martin Crimp, Simon Stephens, Sarah Kane and Mark Ravenhill. In the world, this thesis is the first study which analyzes postdramatic features in the works of playwrights who dominate English theatre after 1990s. From this aspect this study puts new faces on our field and provides scientific contribution.

Key Words: *Dramatic Theatre, Postdramatic Theatre, Martn Crimp, Simon Stephens, Sarah Kane, Mark Ravenhill.*